

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Demenca: Aftësia e Sherlock Holmes që mund të tregojë rrezikun 60 vite më herët
ADRESA	https://versus.al/magazine/demenca-aftesia-e-sherlock-holmes-qe-mund-te-tregoje-rrezikun-60-vite-m-i47229
BURIMI	versus.al
GJENDJA	online

KOHA

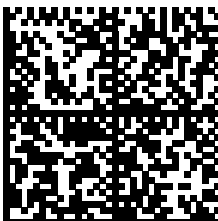
KAPUR NGA NE	27 shtator 2026, 08:24:12 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 900 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	27 shtator 2026, 08:21:00 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	8fcaf910e3cf33297c2ef132cda1f22ec085131089617d88e20f249305ebe290
TEKSTI	13184b708f7670979f049be62689ec5a76fa1f851ef44dba450598976d91d141
PAMJA	a159029a2dbd4c4d436e9bb09a9a56df37db9242a68b02a194a8469e3187f117

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	a6ebf6f1b48b2d5f0fbcbb01ffe8617c721327d4aed1b6ee58ef3b0b3dfd77da
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	b15fa4fb9899cfd04d55deb4808016b106f413d91b2f45c6fda6eeee1406fd0e
ANKORIMI	submitted — dërguar, ende pa bllok <i>Deri te blloku, kjo provon integritetin, jo kohën.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahajo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/a6ebf6f1b48b2d5f0fbcbb01ffe8617c721327d4aed1b6ee58ef3b0b3dfd77da>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

AKTUALITET

[EMRAT/ Kokainë e heroinë pranë shkollave në Tiranë, droga shpërndahej me taksi e monopatina! 31 të arrestuar, 14 në kërkim \(VIDEO\)](#)

27 Shtator 2026, 09:07

^ekstrakti^

Na ndiqni edhe në

-
-
-
-
- [Politikë](#)
- [aktualitet](#)
- [MAGAZINë](#)
- [bota](#)
- [opinion](#)
- [Ekonomi](#)
- [ZANAT](#)
- [VIDEO](#)

Kërko

- [Politikë](#)
- [aktualitet](#)
- [MAGAZINë](#)
- [bota](#)
- [opinion](#)
- [ekonomi & MJEDIS](#)
- [VIDEO](#)

Created and monetized by
[MAGAZINë](#) / 27 Shtator 2026, 10:21

Dementia: Aftësia e Sherlock Holmes që mund të tregojë rrezikun 60 vite më herët

Një aftësi njohëse e vlerësuar që në moshën 13 vjeç që detektivi i famshëm e kishte, u lidh me një rrezik më të ulët të demencës gjashtë dekada më vonë.

Shkruar nga Versus

Çfarë ka të përbashkët mënyra e të menduarit e Sherlock Holmes me rrezikun e demencës? Detektivi i famshëm i Arthur Conan Doyle kishte një aftësi të admirueshme: ai vëzhgonte detaje, njihnte modele, lidhte informacione në dukje të palidhura dhe arrinte në përfundime. Një proces që i referohet kryesisht asaj që shkencëtarët e quajnë arsyetim induktiv.

Tani, një studim i gjerë suedez tregon se kjo aftësi e veçantë njohëse mund të ketë një lidhje interesante me shëndetin e trurit shumë më vonë në jetë . Fëmijët që performuan më mirë në arsyetimin induktiv në moshën 13 vjeç treguan një rrezik më të ulët të demencës deri në gjashtë dekada më vonë.

Studimi, i botuar në Alzheimer's Research & Therapy , ndoqi 10,539 persona të lindur në Suedi në vitin 1948. Aftësitë e tyre njohëse u vlerësuan kur ishin vetëm 13 vjeç dhe studiuesit ishin në gjendje të gjurmonin shëndetin e tyre për më shumë se gjashtë dekada, deri në nëntor 2025.

Gjetjet janë veçanërisht interesante sepse nuk kishin të bënin me "inteligjencën" në përgjithësi. Nga tre aftësitë e ndryshme njohëse të shqyrtuara në fëmijëri, vetëm arsyetimi induktiv tregoi një lidhje të pavarur me rrezikun e demencës në të ardhmen.

Si u krye studimi

Në vitin 1961, kur pjesëmarrësit ishin në klasën e gjashtë, atyre iu dhanë teste që vlerësonin tre aftësi të ndryshme njohëse: arsyetimin induktiv, arsyetimin verbal dhe arsyetimin hapësinor . Arsyetimi induktiv në thelb i referohet aftësisë për të njohur modelet dhe marrëdhëniet midis pjesëve të ndryshme të informacionit dhe, bazuar në këtë, për të arritur në një përfundim të përgjithshëm.

Dekada më vonë, shkencëtarët i lidhën rezultatet e atyre testeve shkollore me regjistrat kombëtarë të spitaleve dhe të vdekjeve të Suedisë, duke shqyrtuar, ndër të tjera, diagnozat e demencës, sëmundjeve kardiovaskulare dhe diabetit. Në total, nga 10,539 pjesëmarrës, 287 , ose 2.7 përqind, zhvilluan demencë gjatë ndjekjes.

Siç vunë re studiuesit, performanca më e mirë në arsyetimin induktiv në moshën 13 vjeç shoqërohej me një rrezik më të ulët të demencës shumë dekada më vonë . Në të kundërt, dy aftësitë e tjera të shqyrtuara - aftësia verbale dhe hapësinore - nuk shoqëroheshin në mënyrë të pavarur me rrezikun e demencës në të ardhmen.

Në fakt, lidhja midis arsyetimit induktiv dhe rrezikut të demencës mbeti e pandryshuar edhe pasi studiuesit morën në konsideratë faktorët që mund të ndikonin në rezultate, siç janë arsimi i prindërve, arsimi i vetë pjesëmarrësve në moshën e mesme, sëmundjet kardiovaskulare dhe diabeti. Gjetjet u konfirmuan kur analiza u zgjerua në një mostër më të madhe, një total prej 19,919 personash, përfshirë njerëz të lindur në vitin 1953.

Demencia mund të ketë rrënjë shumë më herët në jetë

Ndërsa rezultatet nuk nënkuptojnë domosdoshmërisht që një test kognitiv në fëmijëri mund të parashikojë fillimin e demencës, ato nxjerrin në pah një dimension të ndryshëm të sëmundjes neurodegenerative. Studiuesit besojnë se rezultatet përforcojnë qasjen se demenca duhet të shqyrtohet gjatë gjithë jetëgjatësisë. Karakteristikat e zhvillimit neurologjik gjatë fëmijërisë mund të veprojë në përputhje me faktorët e njohur të rrezikut që shfaqen më vonë, siç janë sëmundjet vaskulare dhe metabolike.

Studimet e ardhshme afatgjata mund të hetojnë nëse mbështetja e zhvillimit të shëndetshëm kognitiv në fëmijëri mund të jetë një nga investimet më të rëndësishme afatgjata në uljen e rrezikut të demencës. **Versus.al**

Poll

MAGAZINË

[Temperatura deri në 29°C, si do të jetë moti këtë të diel?](#)

27 Shtator 2026, 08:27

^ekstrakti^

MAGAZINË

[Ndeshja Shqipëri-Bjellorusi/ Mbyllet pjesa e parë, Kuqezinjtë kryesojnë 1-0 ndaj Bjellorusisë](#)

26 Shtator 2026, 21:43

^ekstrakti^

MAGAZINË

[Shqipëria kalon në avantazh përballë Bjellorusisë, shënohet goli i parë nga penalltia](#)

26 Shtator 2026, 21:32

^ekstrakti^

MAGAZINË

[Shqipëri-Bjellorusi/ Berisha rikthehet në portë, Maran zgjedh formacionin](#)

26 Shtator 2026, 20:16

^ekstrakti^

MAGAZINË

5-vjeçarja Siena hyri në pubertet kur ishte vetëm 10 muajshe: Beteja për të ruajtur fëmijërinë e saj

26 Shtator 2026, 13:05

^ekstrakti^

MAGAZINË

Kthjellime dhe alternime vranësirash, si parashikohet moti këtë të shtunë

26 Shtator 2026, 08:22

^ekstrakti^

MAGAZINË

Skandaloze, tifozët serbë e grekë bëhen bashkë me thirrjet: Kosova është Serbi

25 Shtator 2026, 11:18

^ekstrakti^

MAGAZINË

Mori flamurin dhe bëri sikur lëshonte raketë, lojtari izraelit ndëshkohet me karton të kuq

25 Shtator 2026, 10:08

^ekstrakti^

Të fundit

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.